

**Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С. З. Гжицького**
Факультет громадського розвитку та здоров'я
Кафедра фізичного виховання, спорту і здоров'я

РОБОЧИЙ ЗОШИТ
з дисципліни «Анатомія людини з основами динамічної морфології».
Анатомія опорно-рухового апарату
для здобувачів першого ступеня вищої освіти (бакалавр)
факультету громадського розвитку та здоров'я
за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт»

УДК 577:496

Автор:

Мусієнко О. В. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичного виховання, спорту і здоров'я ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького

Рецензент:

Волошин О. Р. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медико-біологічних дисциплін, географії та екології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Мусієнко О.В. Робочий зошит з дисципліни «Анатомія людини з основами динамічної морфології. Анатомія опорно-рухового апарату» – для здобувачів першого ступеня вищої освіти (бакалавр) факультету громадського розвитку та здоров'я за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт». Львів, 2022. 64 с.

У робочому зошиті викладено матеріал для практичних занять здобувачів вищої освіти з дисципліни «Анатомія людини з основами динамічної морфології» до розділу, присвяченого опорно-рухового апарату.

Методичні рекомендації підготовлено відповідно до програми нормативної навчальної дисципліни «Анатомія людини з основами динамічної морфології» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» у закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації Міністерства освіти і науки України (Львів, 2021).

Розглянуто і рекомендовано до друку навчально-методичною радою факультету громадського розвитку та здоров'я Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (протокол № 3 від 16 листопада 2022 р.).

ВСТУП

Вивчення анатомії людини, зокрема, закономірностей будови та функціонування опорно-рухового апарату, щільно пов'язано із практичною навичкою у вигляді здатності ідентифікувати анатомічні утворення і визначати їх функції. З метою закріплення зазначеної навички в ході самостійної роботи і підготовки до практичних занять було створено цей робочий зошит.

За кожним тематичним розділом здобувачам освіти пропонується низка завдань, які дозволяють:

- покращити знання про анатомічні утворення опорно-рухового апарату;
- більш успішно засвоїти термінологію;
- зрозуміти функціональні особливості тих або інших анатомічних утворень;
- спробувати застосувати власні знання для розуміння природи рухів людини.

Основна частина завдань передбачає розвиток вміння узагальнювати та систематизувати знання. Крім того, на відміну від тестових завдань із заздалегідь відомими варіантами відповіді більшість питань робочого зошиту передбачає відкритість відповідей, що, з одного боку, розвиває навички професійного писемного мовлення, зокрема, його лаконічності, а з іншого – дозволяє проконтролювати недоліки у знаннях і спонукає до замислення над питанням.

Осі, площини, ділянки тіла людини. Термінологія. Класифікація кісток

1. Підпишіть схему осей та площин.

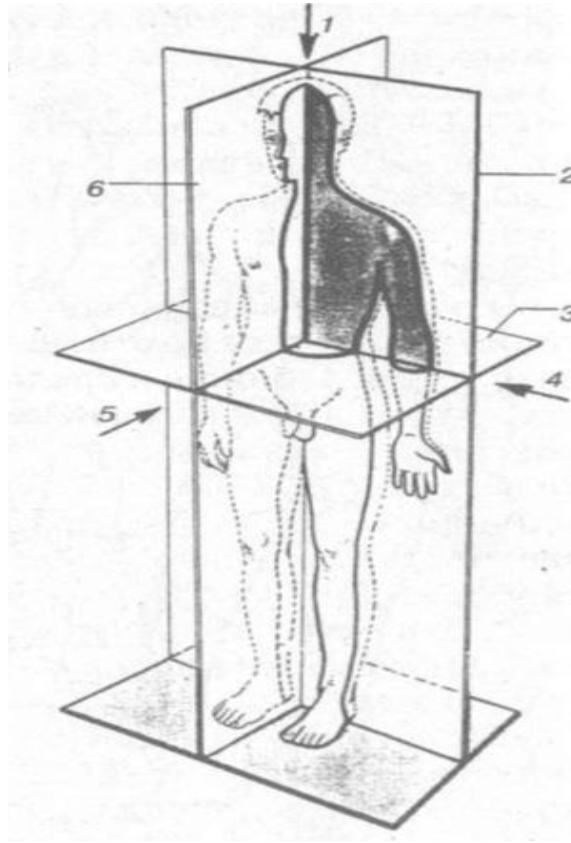

Рисунок 1 – Схема осей та площин в тілі людини.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

2. Напишіть класифікацію кісток.

Заповніть таблицю з анатомічними термінами.

№	Назва українською мовою	№	Назва анатомічної термінології
1	Передній	1	
2	Задній	2	
3	Верхній	3	
4	Нижній	4	
5	Поздовжній	5	
6	Поперечний	6	
7	Середній	7	
8	Серединний	8	
9	Бічний	9	
10	Поверхневий	10	
11	Глибокий	11	
12	Зовнішній	12	
13	Внутрішній	13	
14	Проміжний	14	
15	Правий	15	
16	Лівий	16	
17	Черевний	17	
18	Черепний	18	
19	Хвостовий	19	
20	Вісь	20	
21	Площина	21	
22	Тіло	22	
23	Стовбур	23	
24	Хвіст	24	
25	Стріловий	25	
26	Вінцевий	26	
27	Голова	27	
28	Грудний	28	
29	Шийний	29	
30	Поперековий	30	
31	Крижовий	31	
32	Куприковий	32	
33	Основний	33	
34	Лобовий	34	
35	Згинач	35	
36	Розгинач	36	
37	Згинання	37	
38	Розгинання	38	
39	Відведення	39	
40	Приведення	40	
41	Поверхня	41	

3. Підпишіть анатомічні структури кістки.

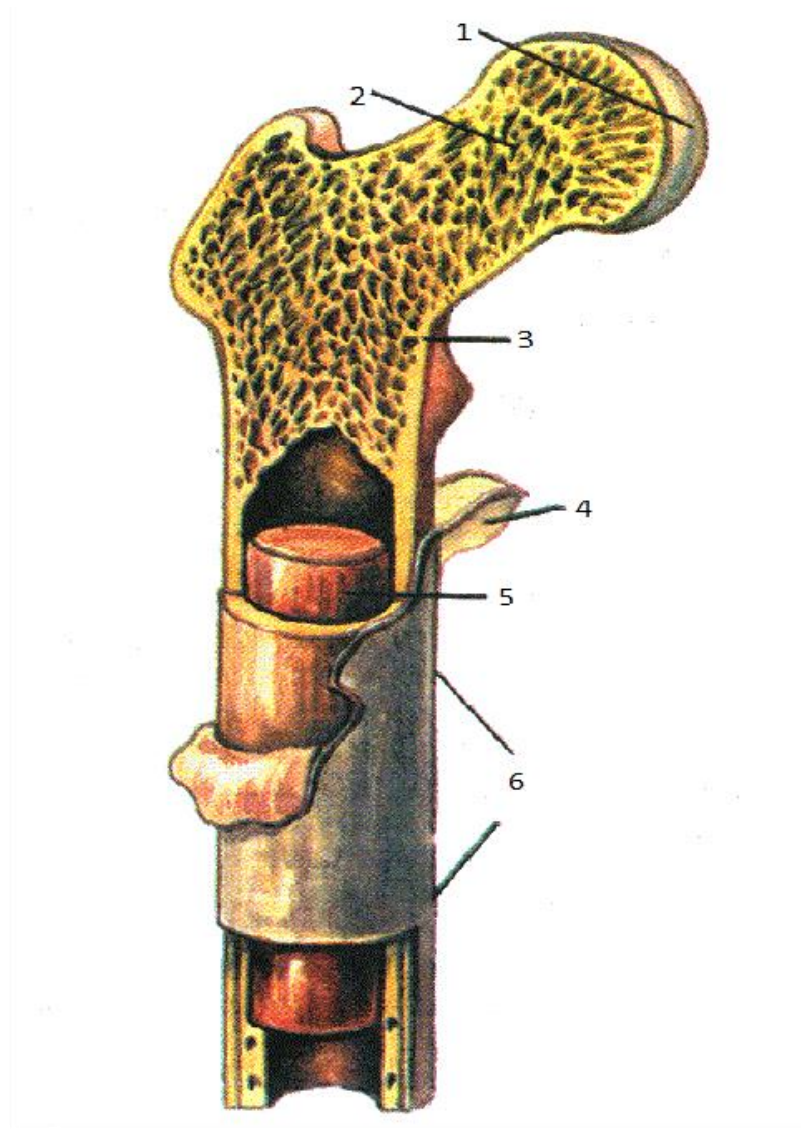

Рисунок 2 – Будова кістки

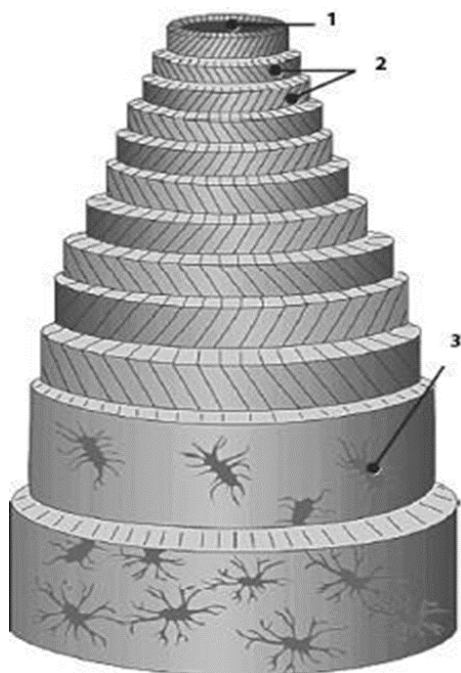
№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	

4. Опишіть хімічний склад кісток.

Які виділяють види скостеніння кісток? Опишіть їх.

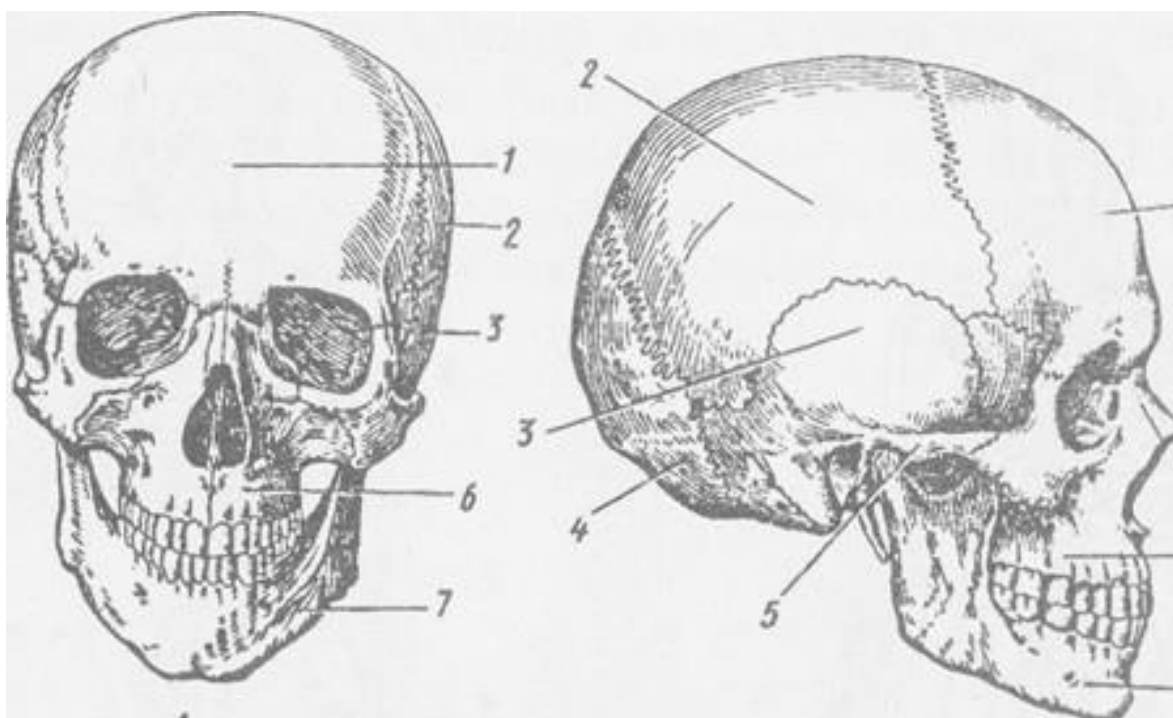
5. Опишіть будову структурно-функціональної одиниці кістки.

6. Опишіть, за рахунок яких анатомічних структур кістка росте в товщину і довжину.

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	

Будова черепа. Кістки черепа

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

Будова типового хребця. Відділи хребта. Особливості будови хребців. Крижова та куприкова кістки. Хребтовий стовбур в цілому. Ребра, грудина, грудна клітка в цілому

1. Підпишіть анатомічні структури першого шийного хребця українською та латинською мовами.

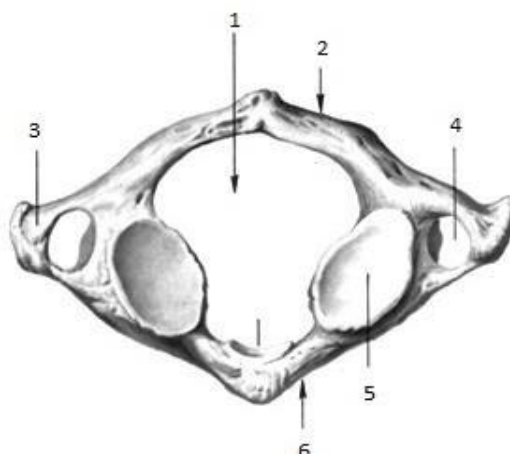

Рисунок 3 – Перший шийний хребець (атлант)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	

2. Підпишіть анатомічні структури другого шийного хребця

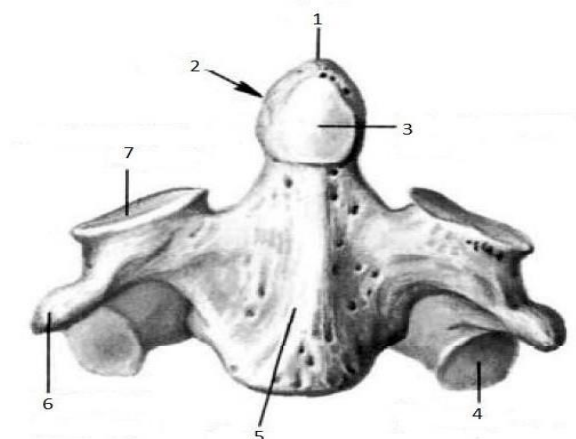

Рисунок 4 – Другий шийний хребець (осьовий)

	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

3. Опишіть характерні особливості будови типових шийних хребців.

4. Опишіть анатомічні особливості будови першого шийного хребця.

5. Опишіть анатомічні особливості будови другого шийного хребця.

6. Опишіть характерні особливості будови шостого шийного хребця.

7. Опишіть характерні особливості анатомічної будови сьомого шийного хребця.

8. Опишіть характерні анатомічні особливості будови типових грудних хребців.

9. Опишіть характерні анатомічні особливості будови атипових грудних хребців.

Підпишіть анатомічні структури грудного хребця

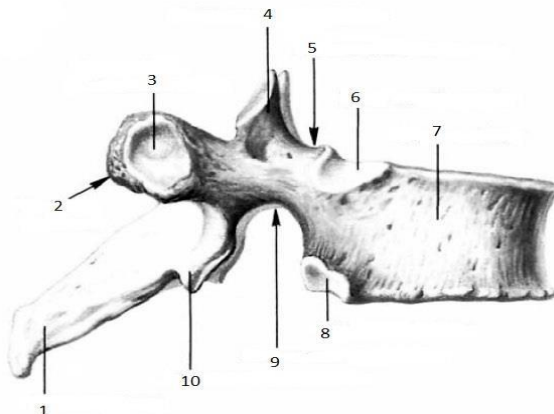

Рисунок 5 – Грудний хребець (бічна поверхня)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

10. Опишіть характерні особливості будови поперекових хребців.

11. Підпишіть анатомічні структури поперекового хребця

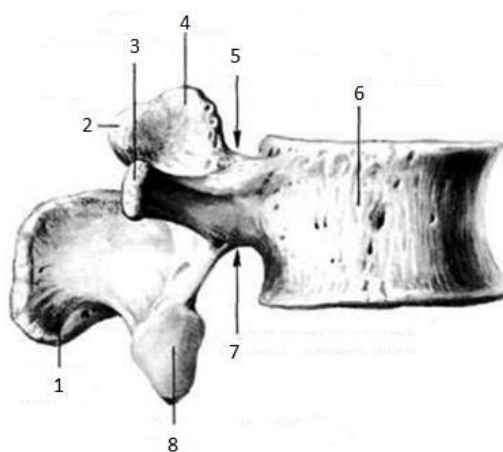
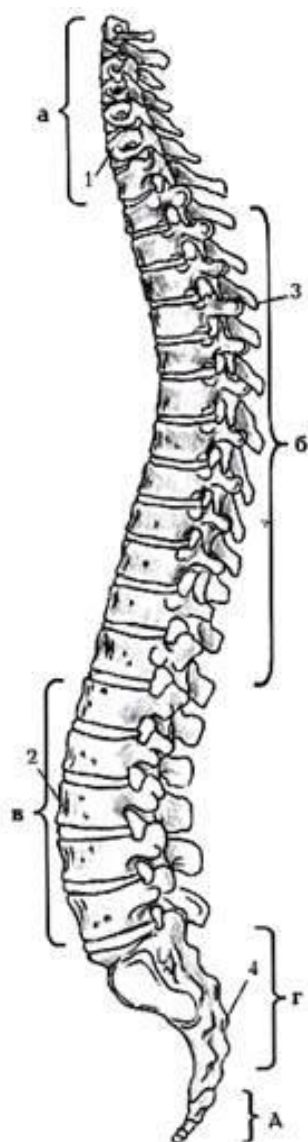

Рисунок 6 – Поперековий хребець (бічна поверхня)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
а	
б	
в	
г	
д	

12. Опишіть вікові особливості хребців і хребтового стовпа.

13. Підпишіть анатомічні структури крижової кістки

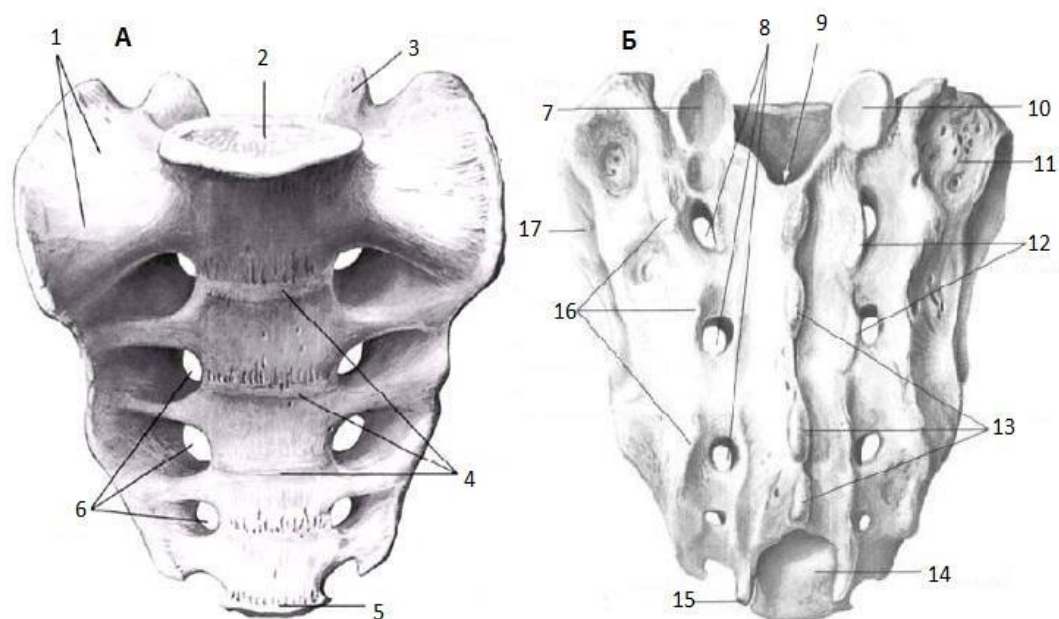

Рисунок 7 – Поверхні крижової кістки: А – тазова, Б – дорсальна

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	

14. Опишіть характерні анатомічні особливості будови типових ребер.

15. Опишіть характерні анатомічні особливості будови першого ребра.

16. Опишіть характерні анатомічні особливості будови одинадцятого і дванадцятого ребер.

17. Підпишіть анатомічні структури ребер українською та латинською мовами.

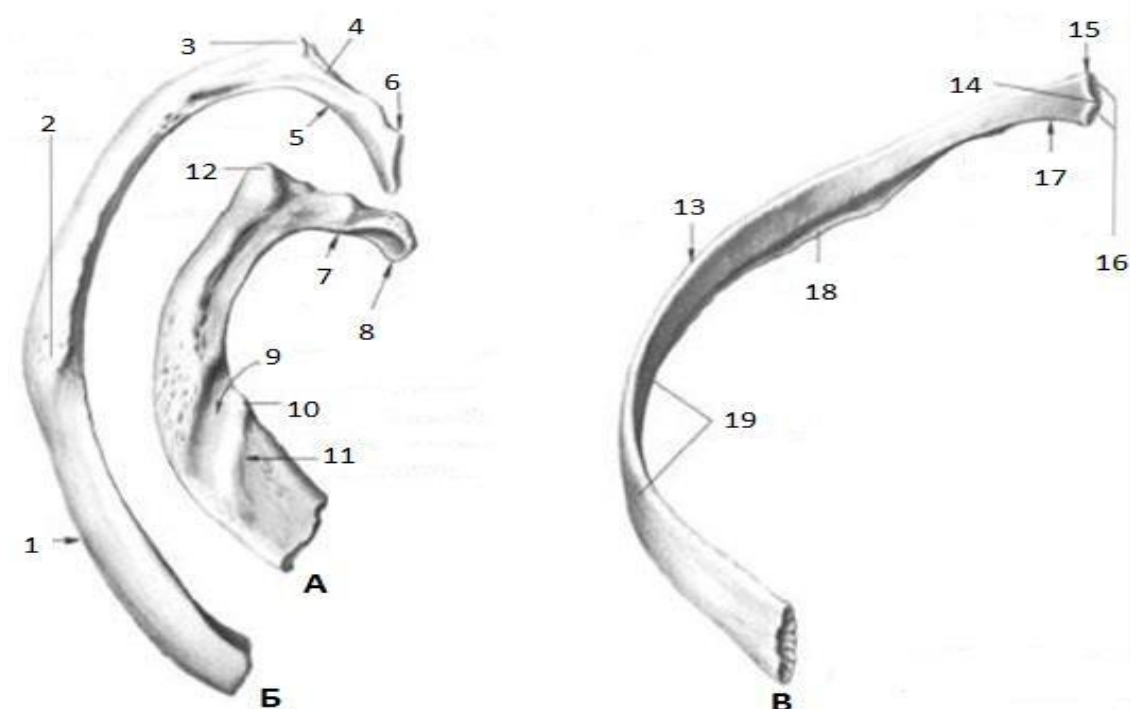

Рисунок 8 – А – перше ребро, Б – друге ребро, В – восьме ребро

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	

18. Підпишіть анатомічні структури грудини.

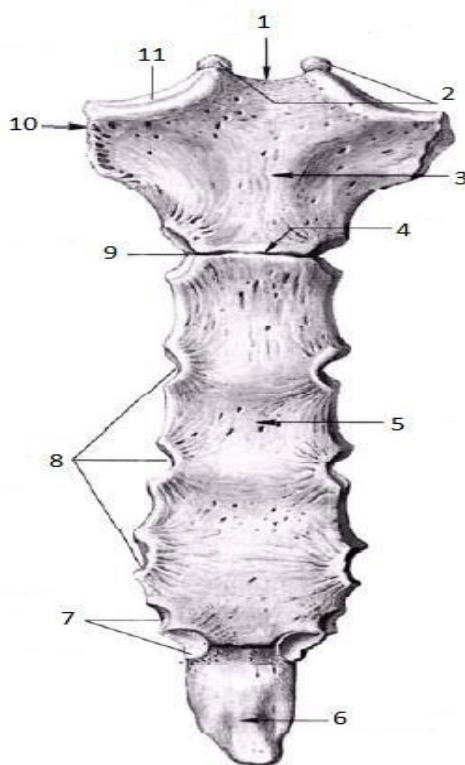
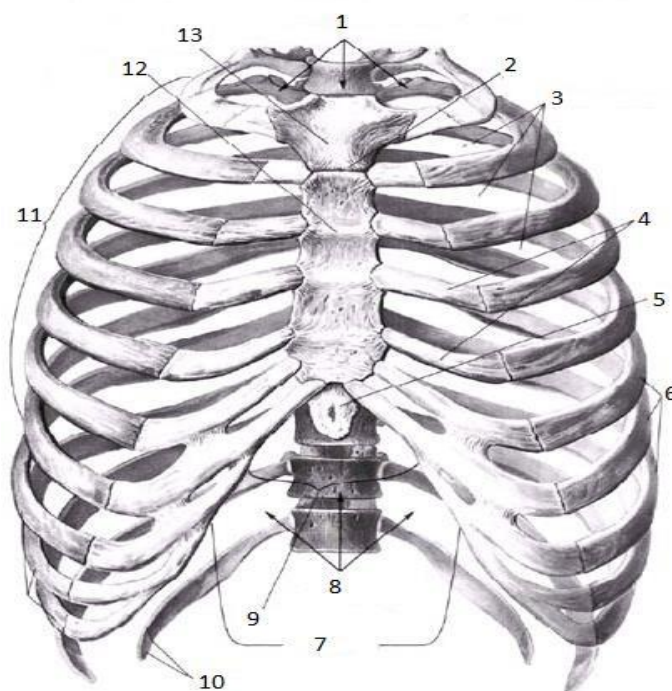

Рисунок 9 – Грудина (передня поверхня)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	

19. Підпишіть анатомічні структури грудної клітки українською та латинською

мовами.

Рисунок 10 – Грудна клітка (передня поверхня)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

№	Назва анатомічної структури
10	
11	
12	
13	

20. Опишіть отвори, стінки та форми грудної клітки.

Кістки верхньої кінцівки: ключиця, лопатка, плечова, променева, ліктьова кістки, кістки кисті

1. Підпишіть анатомічні структури лопатки.

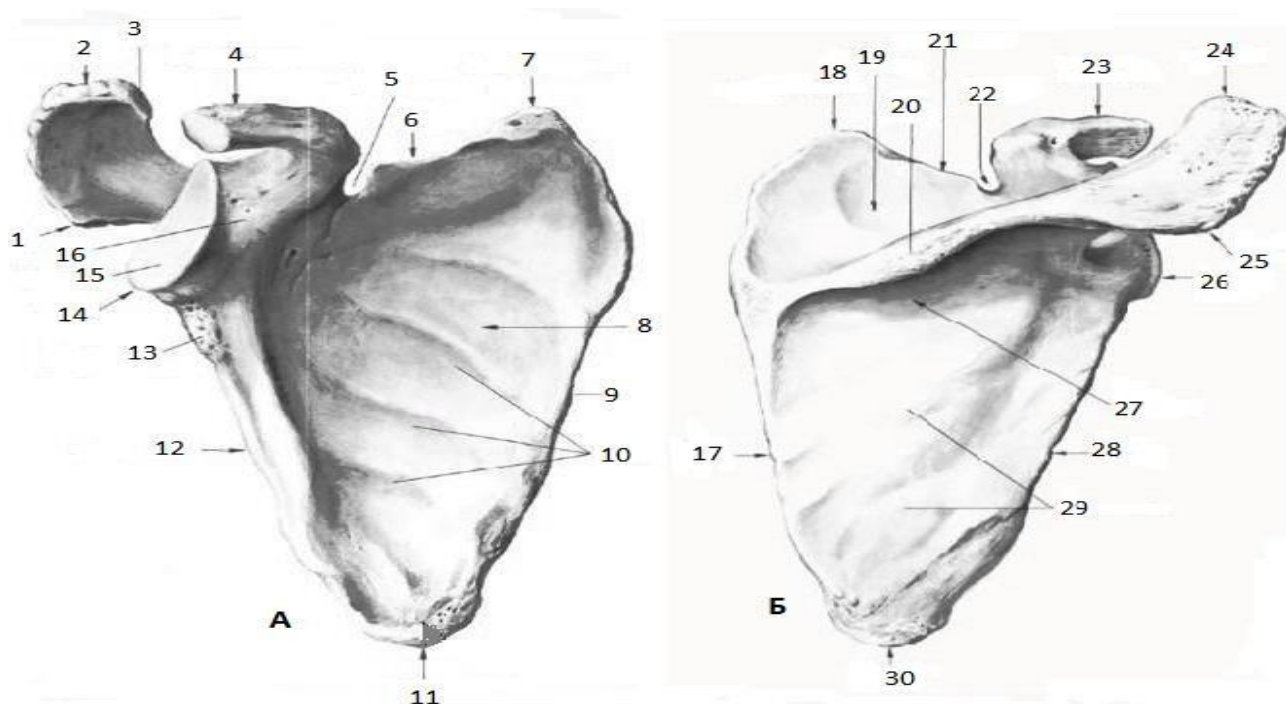

Рисунок 11 – Лопатка: А – реброва поверхня, Б – дорсальна поверхня

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	

7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	

2. Підпишіть анатомічні структури ключиці.

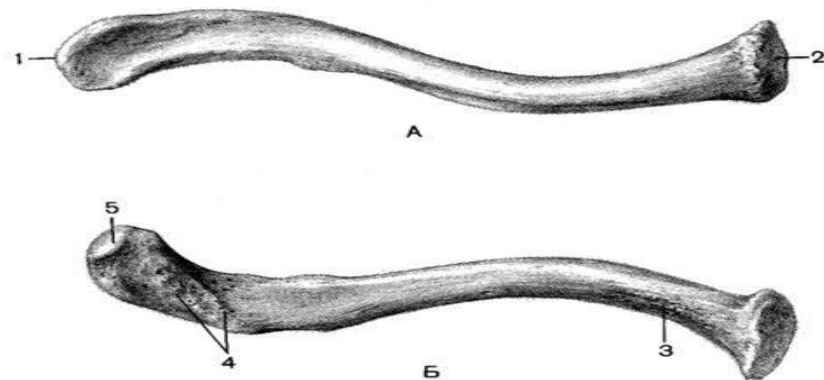

Рисунок 12 – А-верхня поверхня ключиці, Б-нижня поверхня ключиці

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	

3. Підпишіть анатомічні структури плечової кістки.

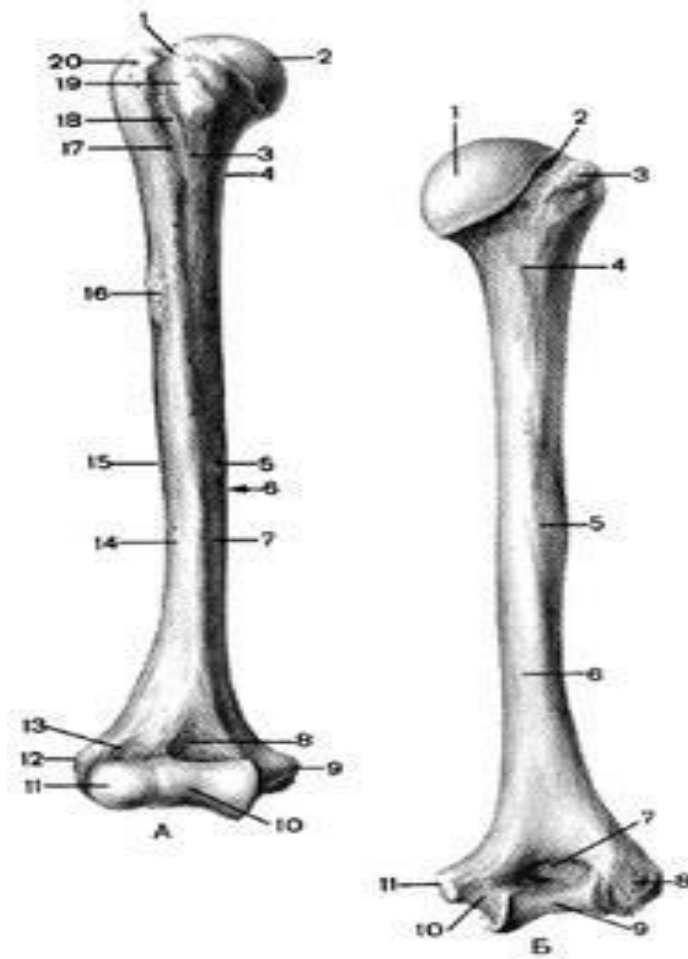

Рисунок 13 – А-передня поверхня плечової кістки, Б-задня поверхня плечової кістки
Передня поверхня плечової кістки (А)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

№	Назва анатомічної структури
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	

Задня поверхня плечової кістки (Б)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	

4. Підпишіть анатомічні структури кісток передпліччя.

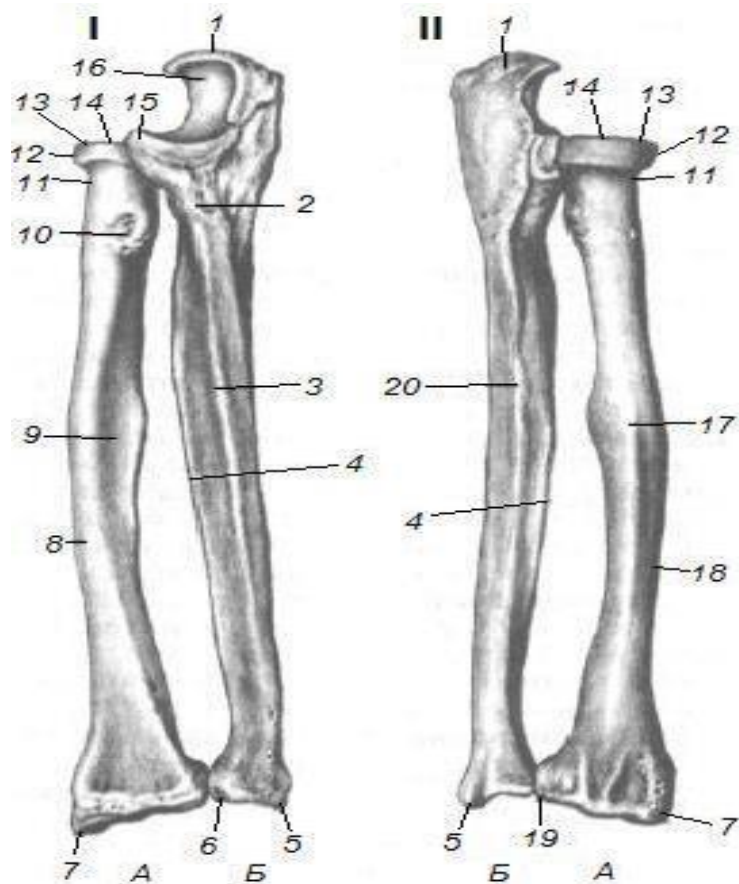

Рисунок 14 – А-променева кістка, Б-ліктьова кістка

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	

5. Підпишіть анатомічні структури кісток кисті українською та латинською мовами.

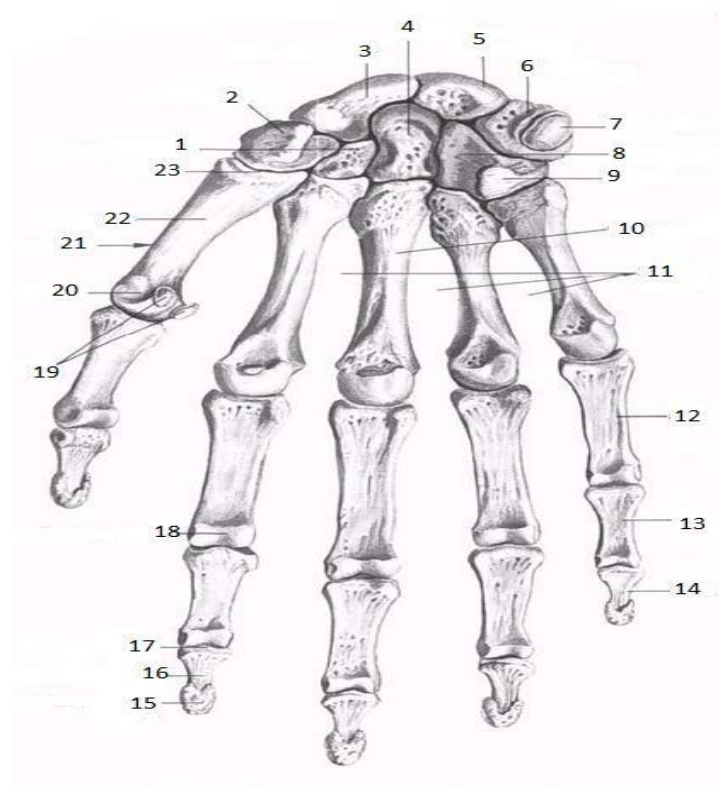

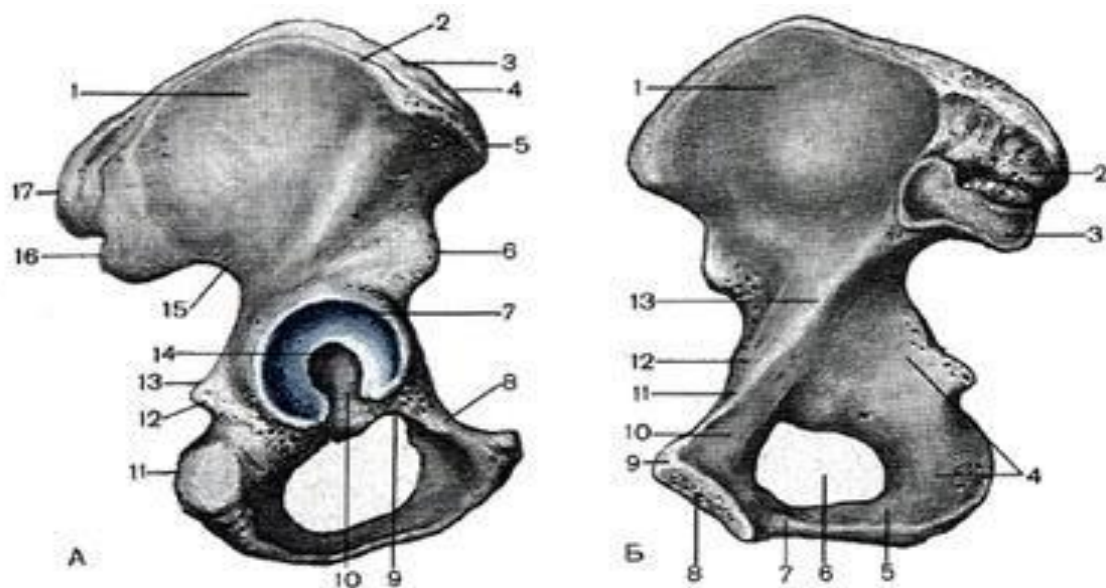
Рисунок 15 – Долонна поверхня кісток кисті

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	

6. Визначте відповідність між кісткою та анатомічними структурами.

№	Назва кістки	Анатомічна структура
1	Лопатка	А) Горохоподібна кістка
2	Ключиця	В) Зап'ясткова суглобова поверхня
3	Плечова кістка	С) Дзьобоподібний відросток
4	Променева кістка	Д) Півмісяцева кістка
5	Ліктьова кістка	Е) Блокова вирізка
6	Проксимальний ряд зап'ястка	Ф) Великий горбок
7	Дистальний ряд зап'ястка	Г) Трапецієподібна лінія

Кульшова (тазова) кістка, таз у цілому. Розміри тазу

1. Підпишіть анатомічні структури тазової (кульшової) кістки

Рисунок 16 – А-зовнішня поверхня, Б-внутрішня поверхня

Зовнішня поверхня тазової кістки (А)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	

Внутрішня поверхня тазової кістки (Б)

№	Назва анатомічної структури
1	

2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	

2. Заповніть таблицю з розмірами великого тазу.

№	Показник	Точки вимірювання	Розміри таза, см
1	Міжвертлюгова відстань		
2	Міжгребенева відстань		
3	Міжкостьова відстань		

3. Заповніть таблицю з розмірами малого тазу.

№	Показник	Точки вимірювання	Розміри таза, см
Розміри входу в малий таз			
1	Анатомічна кон'югата		
2	Справжня (гінекологічна) кон'югата		
3	Діагональна кон'югата		
4	Поперечний діаметр		
5	Косий діаметр		
Розміри порожнини малого таза			
1	Серединна кон'югата		
2	Поперечний діаметр		
Розміри виходу з малого таза			
1	Міжкостьова відстань		
2	Пряма кон'югата		
3	Поперечний діаметр		
4	Нахил таза		

4. Заповніть таблицю статевих відмінностей між чоловічим і жіночим тазом.

№	Ознака	Чоловічий таз	Жіночий таз
1	Загальна форма таза		
2	Форма і розміри крижової кістки		
3	Розташування крил клубових кісток		
4	Форма верхньої апертури таза		
5	Форма порожнини таза		
6	Підлобковий кут		

Кістки нижньої кінцівки: стегнова, наколінок, великогомілкова, малогомілкова, кістки стопи

1. Підпишіть анатомічні структури стегнової кістки

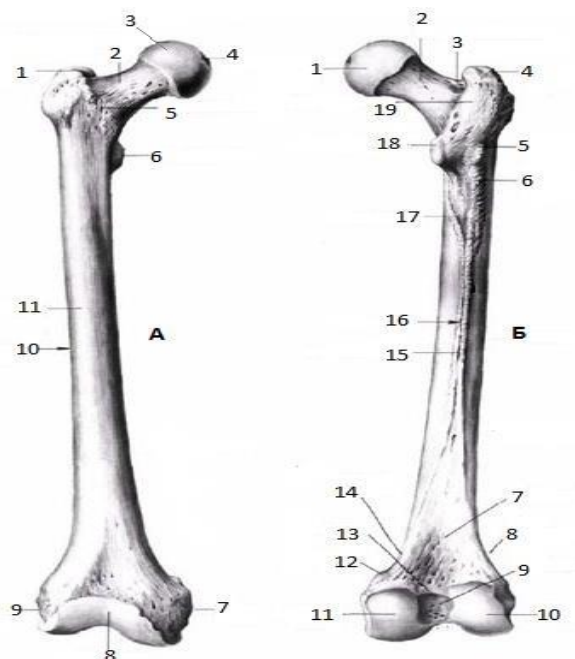

Рисунок 17 – А-передня поверхня, Б-задня поверхня

Передня поверхня стегнової кістки (А)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	

Задня поверхня стегнової кістки (Б)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	

2. Підпишіть анатомічні структури кісток гомілки

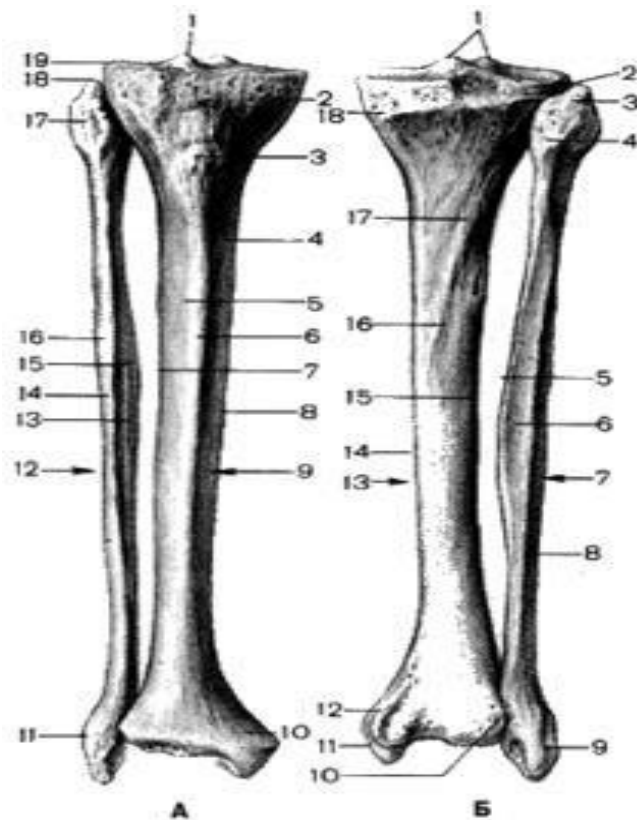

Рисунок 18 – А-передня поверхня, Б-задня поверхня

Передня поверхня (А)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	

Задня поверхня (Б)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	

3. Підпишіть анатомічні структури кісток стопи.

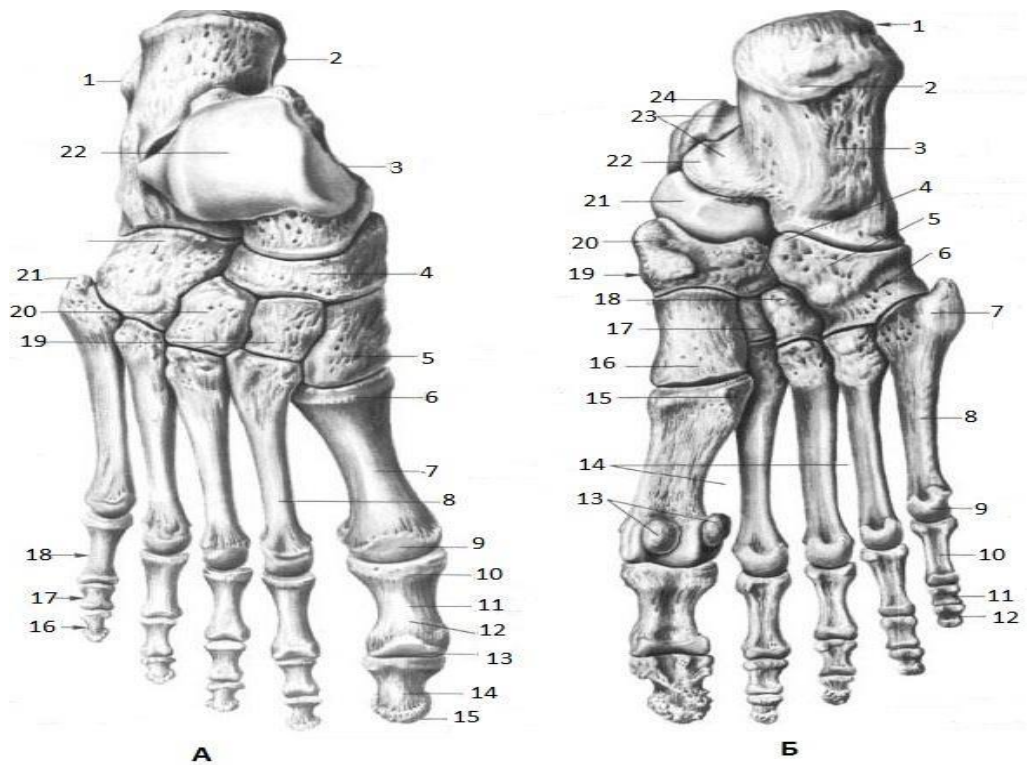

Рисунок 19 – А-тильна поверхня, Б-підшвова поверхня

Тильна поверхня стопи (А)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	

Підшова поверхня стопи (Б)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	

Загальна артросиндесмологія

1. Опишіть види з'єднання кісток.

2. Дайте визначення наступним термінам:

Синдесмоз _____

Синхондроз _____

Синостоз _____

Синсаркоз _____

3. Які виділяють різновиди синдесмозів? Опишіть їх.

4. Надайте класифікацію синхондрозів.

5. Дайте визначення перервним з'єднанням. Чим вони відрізняються від неперервних з'єднань та перехідної форми?

6. Опишіть обов'язкові (облігатні) структурні компоненти суглобів.

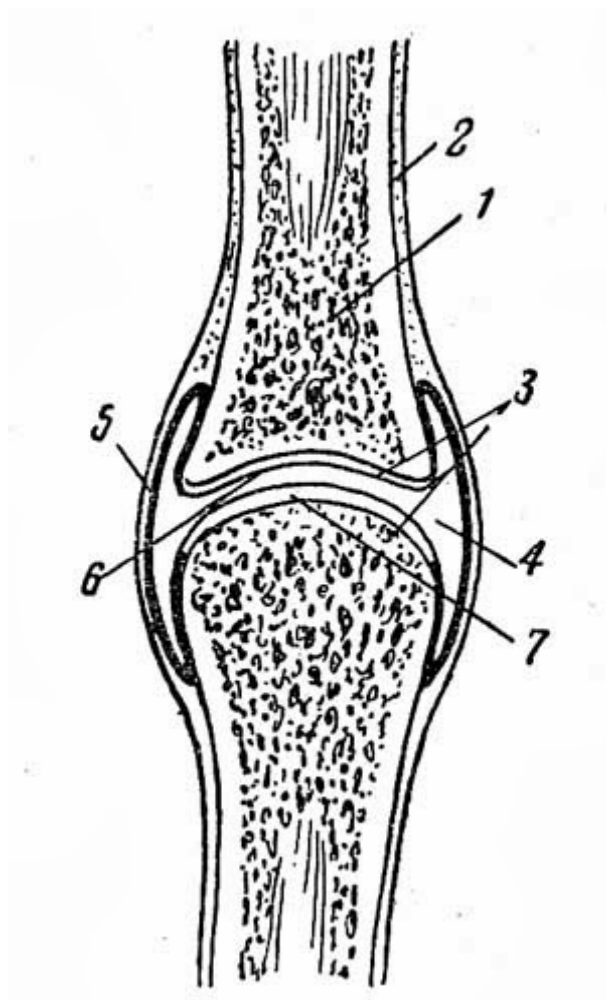
7. Опишіть додаткові (факультативні) компоненти суглобів.

8. Наведіть класифікацію суглобів за їх будовою.

9. Наведіть класифікацію суглобів за формою їх суглобових поверхонь.

10. Наведіть класифікацію суглобів залежно від функції, що вони виконують.

11. Опишіть, які рухи та навколо яких вісей можна виконати в суглобах. Наведіть приклади.

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

Міологія. М'язи та фасції грудної клітки і спини

1. Надайте класифікацію м'язів (за формою, за кількістю головок, за кількістю черевець, за напрямком м'язових пучків, за функцією, за розташуванням).

Визначте структури допоміжного апарату м'язів.

–Опишіть розвиток м'язів в онтогенезі.

–Підпишіть поверхневі м'язи спини українською та латинською мовами.

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	

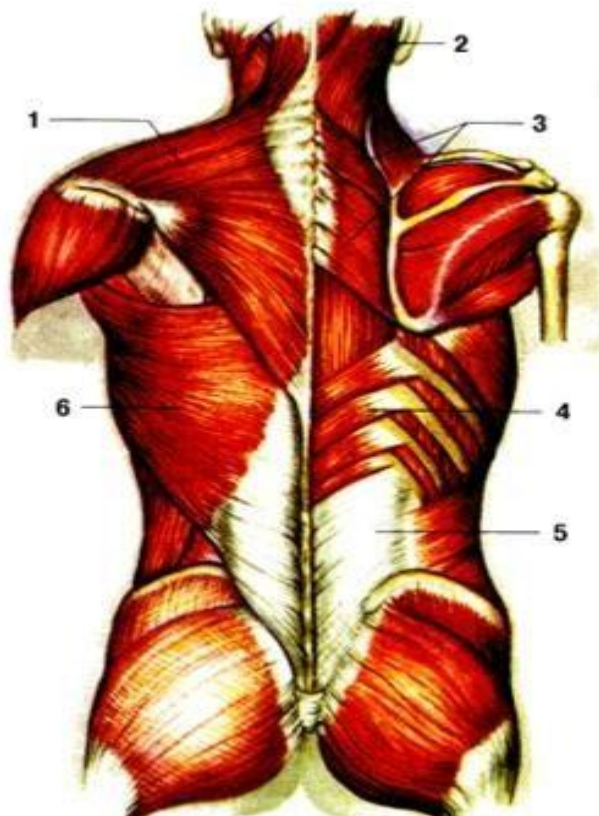

Рисунок 53 – Поверхневі м'язи спини

2. Заповніть таблицю з поверхневими м'язами спини.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Трапецієподібний м'яз			
Найширший м'яз спини			
Великий ромбоподібний м'яз			

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Малий ромбоподібний м'яз			
М'яз-підіймач лопатки			
Верхній задній зубчастий м'яз			
Нижній задній зубчастий м'яз			

3. Підпишіть глибокі м'язи спини.

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

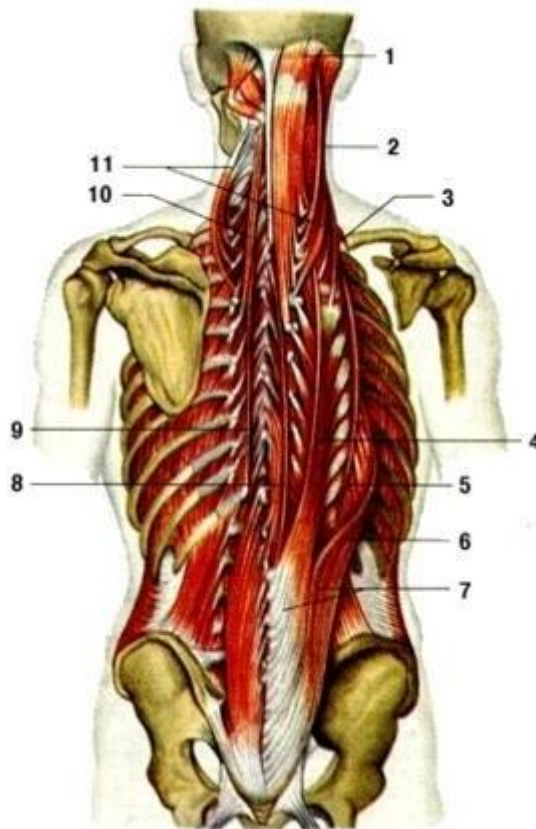

Рисунок 54 – Глибокі м'язи спини

4. Заповніть таблицю з глибокими м'язами спини.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Ремінний м'яз голови			
Ремінний м'яз шиї			

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
М'яз-випрямляч хребта			
Півостъовий м'яз			
Багатороздільні м'язи			
М'язи-обертачі			
Міжостъові м'язи			
Міжпоперечні м'язи			

5. Підпишіть м'язи грудної клітки українською та латинською мовами.

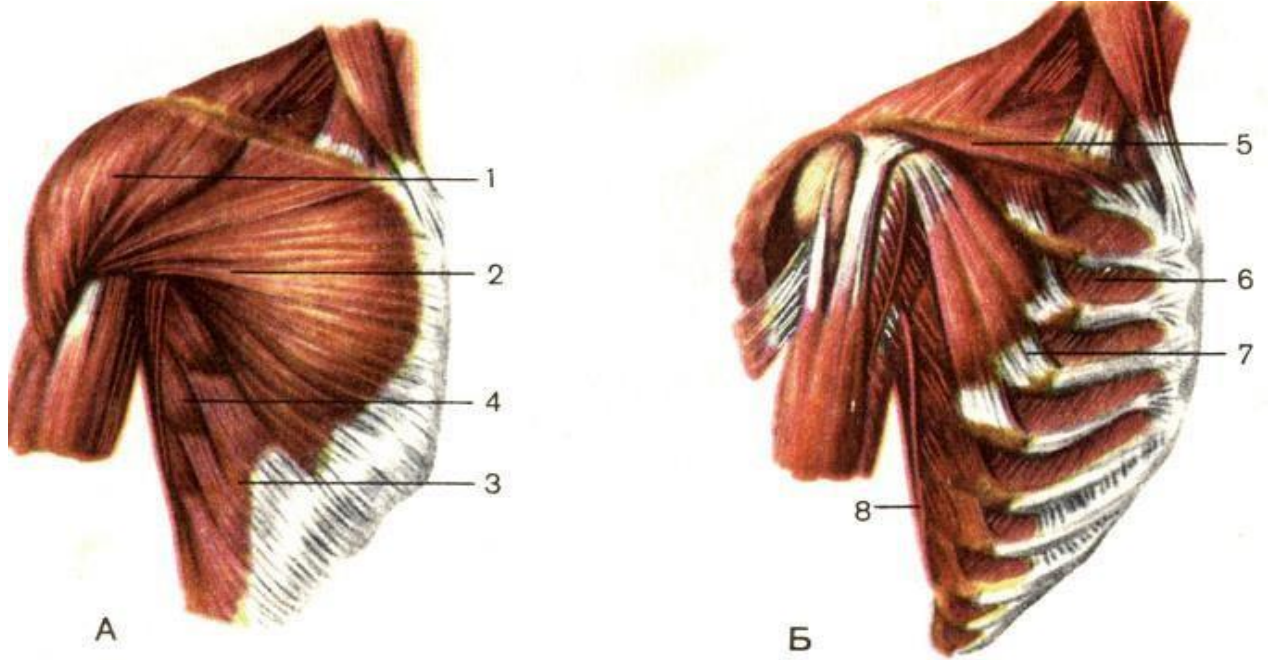

Рисунок 55 – М'язи грудної клітки (зовнішня поверхня)

№	Назва анатомічної структури українською мовою
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

6. Підпишіть м'язи грудної клітки українською та латинською мовами.

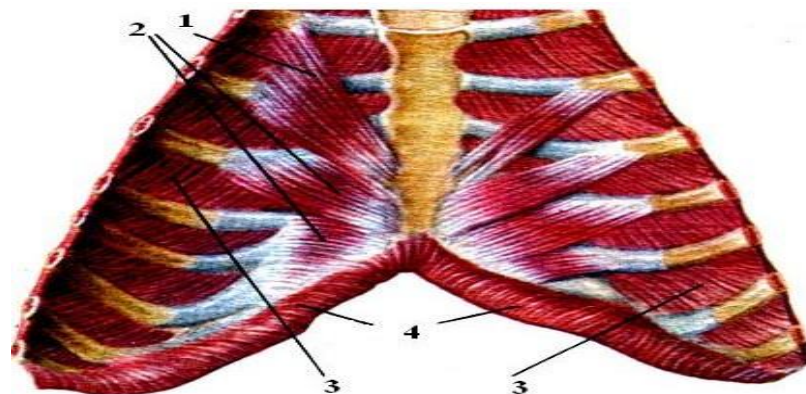

Рисунок 56 – М'язи грудної клітки (внутрішня поверхня)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	

7. Заповніть таблицю з поверхневими м'язами спини.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Великий грудний м'яз			
Малий грудний м'яз			
Підключичний м'яз			
Передній зубчастий м'яз			

8. Заповніть таблицю з глибокими м'язами грудної клітки.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Зовнішні міжреброві м'язи			
Внутрішні міжреброві м'язи			

Підреброві м'язи			
Поперечний м'яз грудної клітки			
М'язи-підіймачі ребер			

М'язи та фасції живота

1. Підпишіть анатомічні структури передньої черевної стінки.

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	

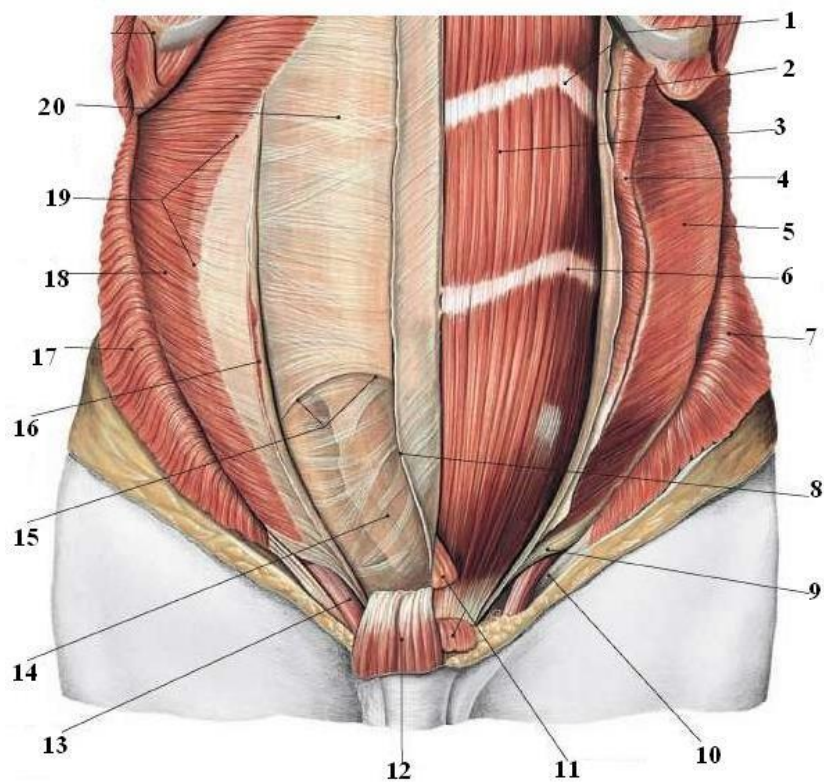

Рисунок 59 – М'язи і фасції передньої черевної стінки

2. Заповніть таблицю з м'язами живота.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Прямий м'яз живота			
Пірамідний м'яз			
Зовнішній косий м'яз живота			

Внутрішній косий м'яз живота			
Поперечний м'яз живота			
Квадратний м'яз попереку			

М'язи та фасції шиї

1. Надайте класифікацію м'язам шиї.

2. Підпишіть м'язи шиї

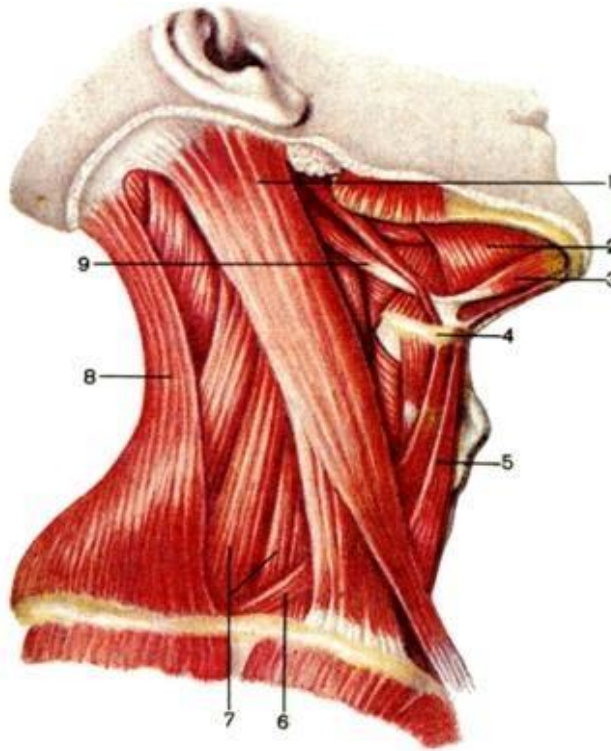

Рисунок 63 – М'язи шиї (бічна поверхня шиї)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

3. Підпишіть анатомічні структури українською та латинською мовами.

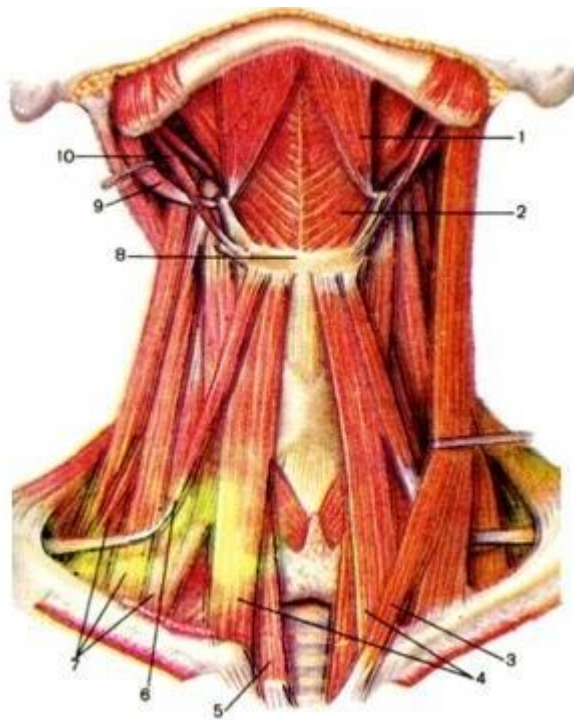

Рисунок 64 – Середня та глибока група м'язів шиї

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

4. Заповніть таблицю з поверхневими м'язами шиї.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Підшкірний м'яз шиї			

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Груднинно-ключично-соскоподібний м'яз			

5. Заповніть таблицю з надпід'язиковою групою м'язів ший.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Двочеревцевий м'яз			
Шило-під'язиковий м'яз			
Щелепно-під'язиковий м'яз			
Підборідно-під'язиковий м'яз			

6. Заповніть таблицю з підпід'язиковою групою м'язів ший.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Груднинно-під'язиковий м'яз			

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Груднинно-щитоподібний м'яз			
Щито-під'язиковий м'яз			
Лопатково-під'язиковий м'яз			

7. Заповніть таблицю з глибокими м'язами шиї.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Передній драбинчастий м'яз			
Середній драбинчастий м'яз			
Задній драбинчастий м'яз			
Довгий м'яз шиї			

М'язи грудного поясу та вільної верхньої кінцівки. Топографічні утворення верхньої кінцівки

1. Надайте класифікацію м'язам верхньої кінцівки.

Підпишіть анатомічні структури

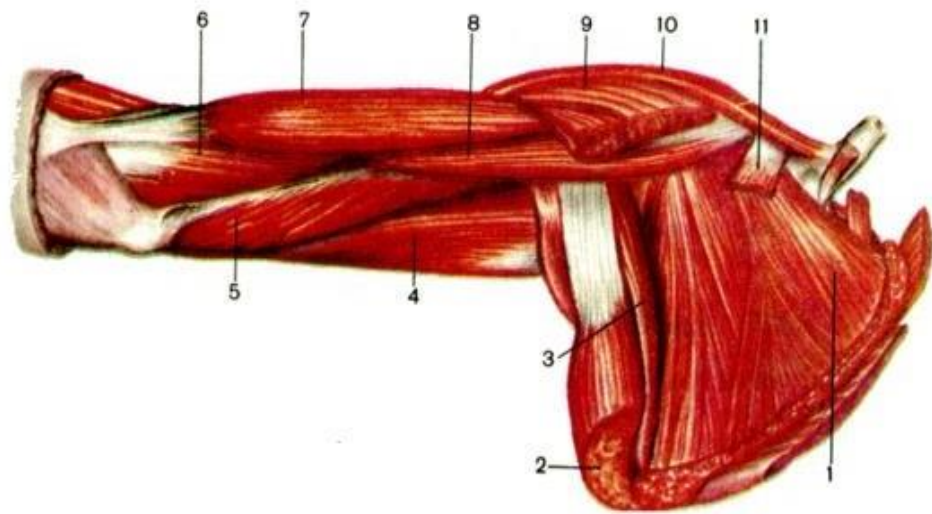

Рисунок 66 – М'язи грудного поясу та плеча (передня поверхня)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	

2. Підпишіть м'язи грудного поясу та плеча

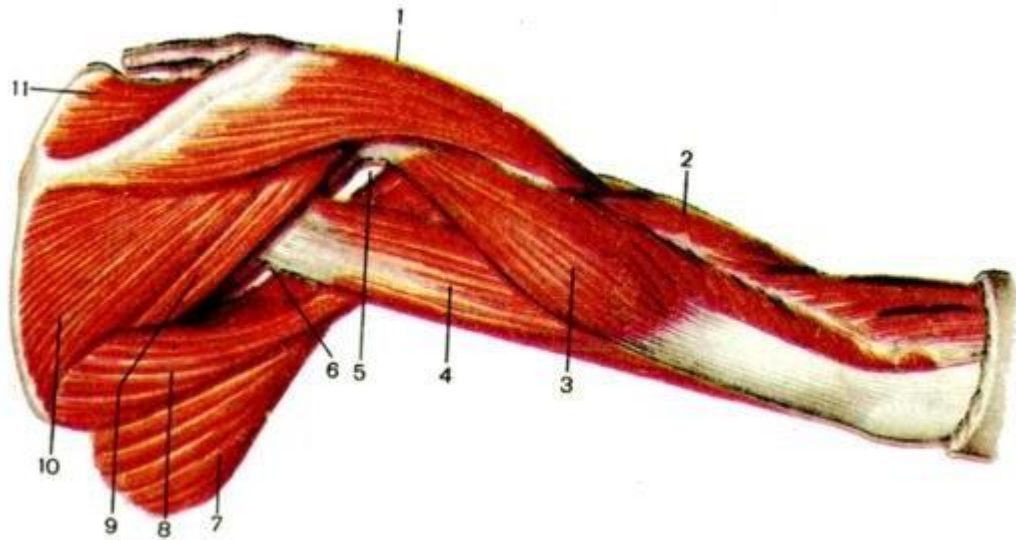

Рисунок 67 – М'язи грудного поясу та плеча (задня поверхня)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	

3. Заповніть таблицю з м'язами грудного поясу.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Дельтоподібний м'яз			
Надостьовий м'яз			

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Підостьовий м'яз			
Малий круглий м'яз			
Великий круглий м'яз			
Підлопатковий м'яз			

4. Заповніть таблицю з передньою групою м'язів плеча.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Дзьобо-плечовий м'яз			
Двоголовий м'яз плеча			
Плечовий м'яз			

5. Заповніть таблицю з задньою групою м'язів плеча.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Триголовий м'яз плеча			
Ліктьовий м'яз			

6. Підпишіть анатомічні структури українською та латинською мовами.

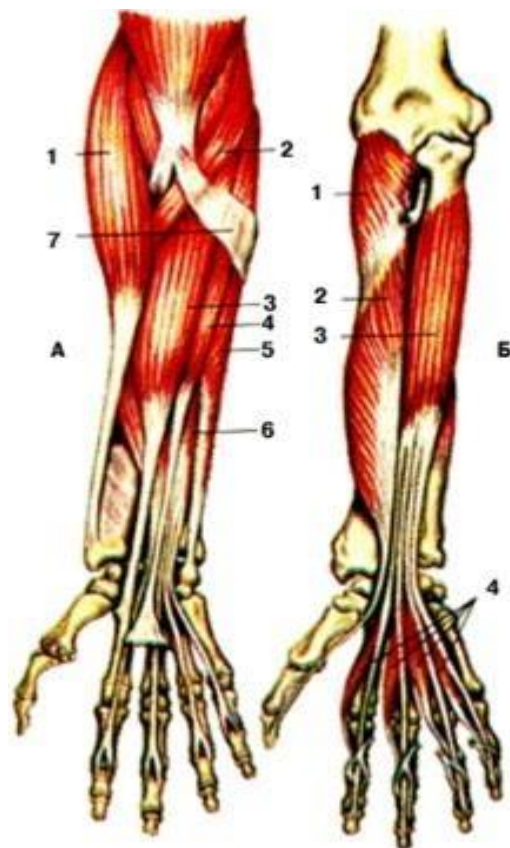

Рисунок 68 – Передня група м'язів передпліччя: А – поверхневий шар, Б – глибокий шар

Поверхневий шар (А)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

Глибокий шар (Б)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	

7. Заповніть таблицю з передньою групою м'язів передпліччя.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Плечо-променевий м'яз			
Круглий м'яз-привертач			
Променевий м'яз-згинач зап'ястка			
Довгий долонний м'яз			
Ліктьовий м'яз-згинач зап'ястка			

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Поверхневий м'яз-згинач пальців			
Глибокий м'яз-згинач пальців			
Довгий м'яз-згинач великого пальця			
Квадратний м'яз-привертач			

8. Підпишіть задню групу м'язів передпліччя українською та латинською мовами.

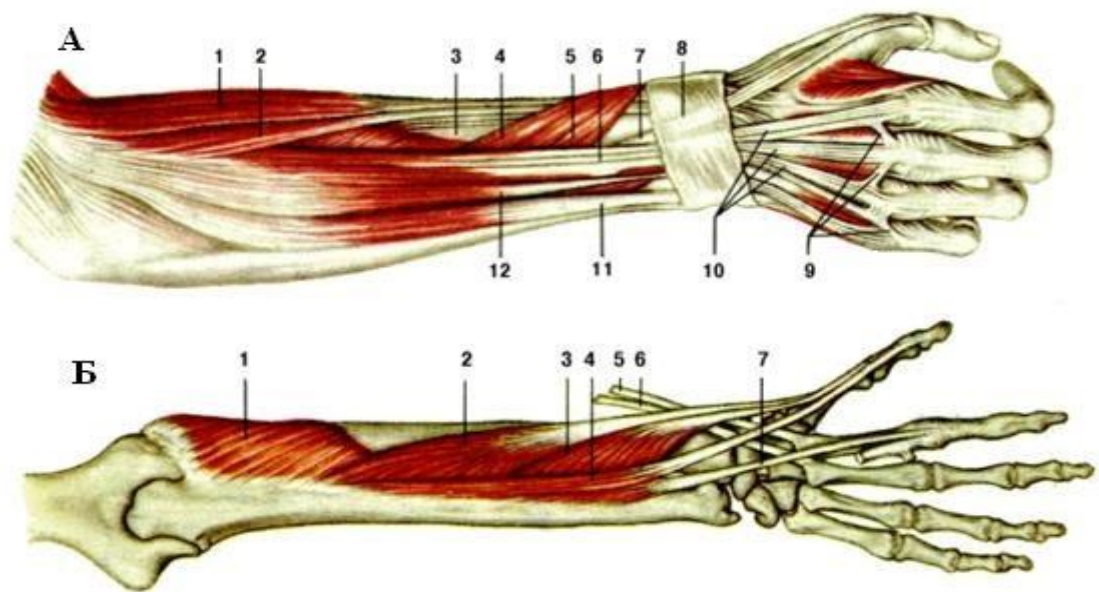

Рисунок 69 – Задня група м'язів передпліччя: А – поверхневий шар, Б – глибокий шар

Поверхневий шар (А)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

Глибокий шар (Б)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

9. Заповніть таблицю з задньою групою м'язів передпліччя.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Довгий променевий м'яз-розгинач зап'ястка			
Короткий променевий м'яз-розгинач зап'ястка			
М'яз-розгинач пальців			
М'яз-розгинач мізинця			

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Ліктьовий м'яз-розгинач зап'ястка			
М'яз-відвертач			
Довгий відвідний м'яз великого пальця			
Короткий м'яз-розгинач великого пальця			
Довгий м'яз-розгинач великого пальця			
М'яз-розгинач вказівного пальця			

**М'язи тазового поясу і вільної нижньої кінцівки.
Топографія нижньої кінцівки**

1. Надайте класифікацію м'язам нижньої кінцівки.

Підпишіть анатомічні структури.

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	

7	
8	
9	

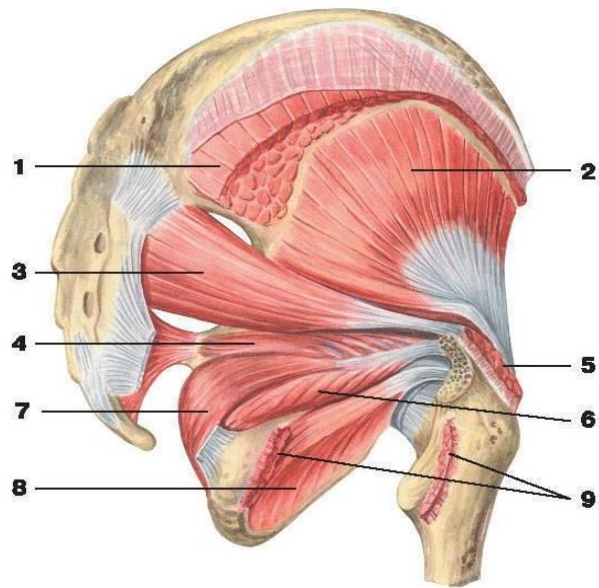

Рисунок 74 – М'язи сідничної ділянки

2. Підпишіть анатомічні структури.

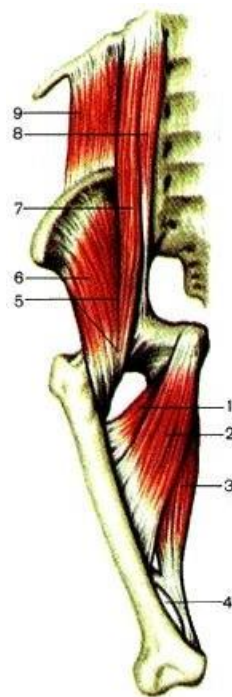

Рисунок 75 – М'язи тазового поясу і привідні м'язи стегна

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

3. Заповніть таблицю з зовнішніми м'язами тазового поясу.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Великий сідничний м'яз			
Середній сідничний м'яз			
Малий сідничний м'яз			
Верхній близнюковий м'яз			
Нижній близнюковий м'яз			
М'яз-натягувач широкої фасції			
Квадратний м'яз стегна			

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Зовнішній затульний м'яз стегна			

4. Заповніть таблицю з внутрішніми м'язами тазового поясу.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Клубово-поперековий м'яз			
Малий поперековий м'яз			
Внутрішній затульний м'яз			
Грушоподібний м'яз			

5. Підпишіть м'язи стегна.

Передня і присередня група м'язів стегна (А)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	

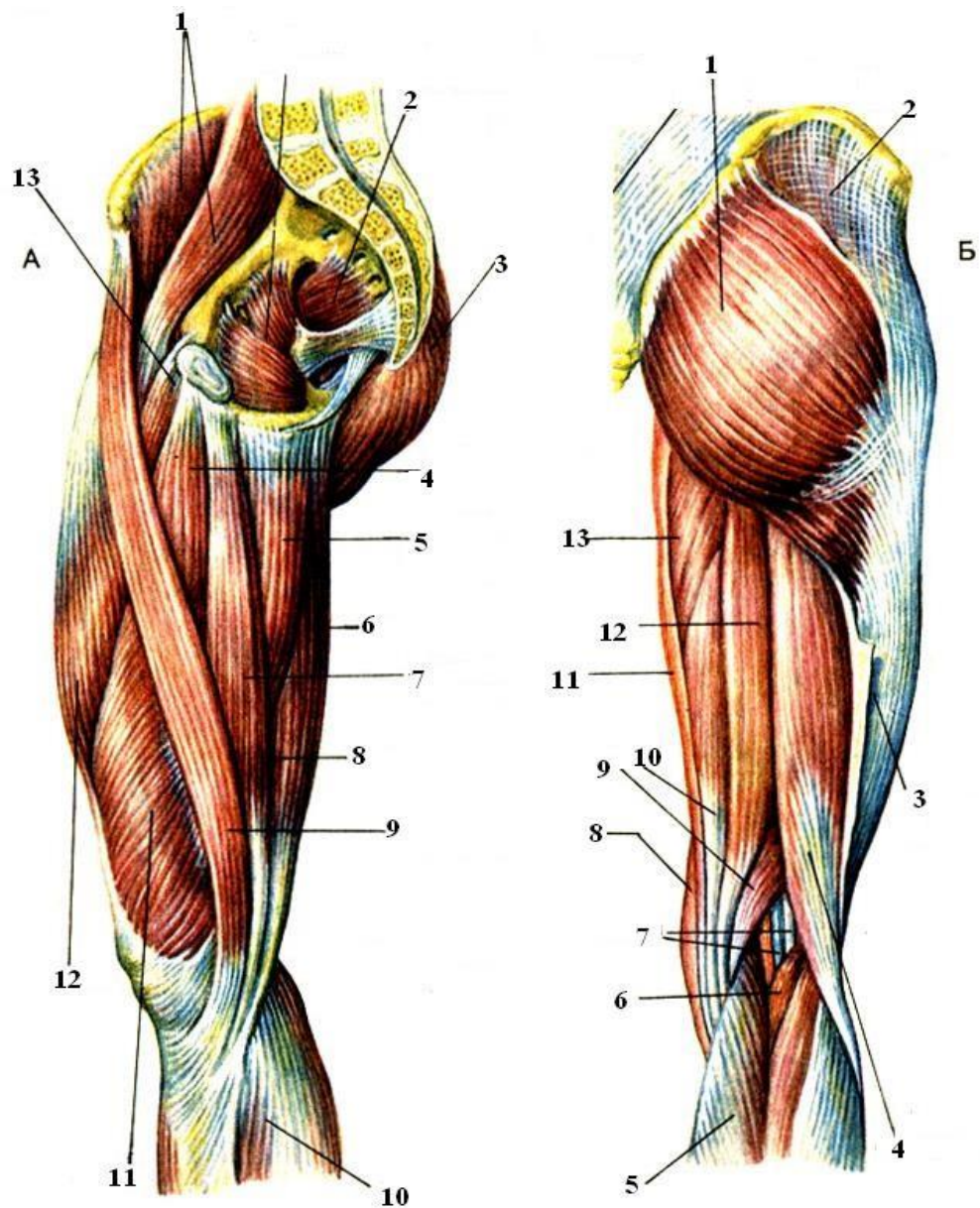

Рисунок 76 – М'язи стегна: А – передня і присередня групи, Б – задня група

Задня група м'язів стегна (Б)

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

№	Назва анатомічної структури
8	
9	
10	
11	
12	
13	

6. Заповніть таблицю з передньою групою м'язів стегна.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Кравецький м'яз			
Чотириголовий м'яз стегна: бічний широкий м'яз стегна присередній широкий м'яз стегна проміжний широкий м'яз стегна прямий м'яз стегна			

7. Заповніть таблицю з присередньою групою м'язів стегна.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Тонкий м'яз			
Гребінний м'яз			
Довгий привідний м'яз			

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Короткий привідний м'яз			
Великий привідний м'яз			

8. Заповніть таблицю з задньою групою м'язів стегна.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Двоголовий м'яз стегна			
Півсухожилковий м'яз			
Півперетинчастий м'яз			

9. Підпишіть м'язи гомілки.

№	Назва анатомічної структури
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

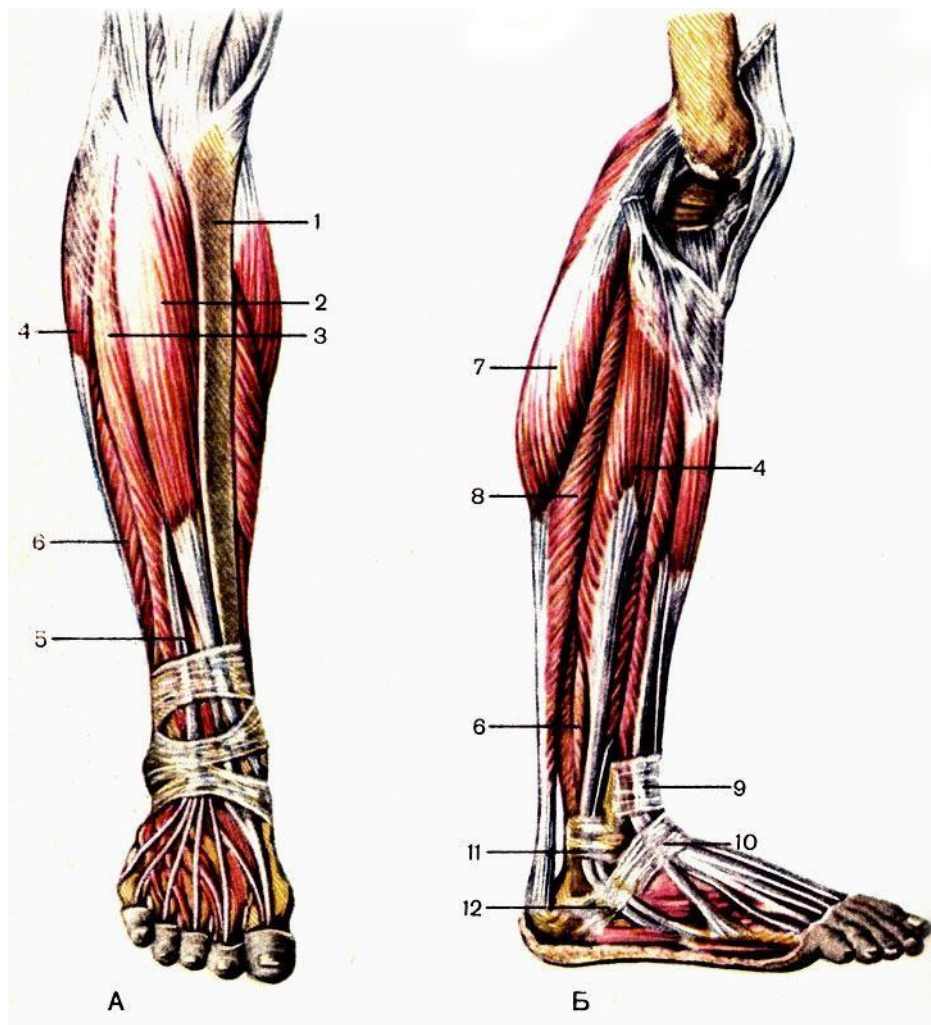

Рисунок 77 – М'язи гомілки: А – передньоприсередня поверхня, Б – бічна поверхня

10. Заповніть таблицю з передньою групою м'язів гомілки.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Передній великогомілковий м'яз			
Довгий м'яз-розгинач пальців			
Довгий м'яз-розгинач великого пальця			

11. Заповніть таблицю з бічною групою м'язів гомілки.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Довгий малогомілковий м'яз			
Короткий малогомілковий			

12. Заповніть таблицю з задньою групою м'язів гомілки.

Назва м'яза	Місце початку	Місце прикріплення	Функції
Триголовий м'яз литки: литковий м'яз камбалоподібний м'яз			
Підошовний м'яз			
Підколінний м'яз			
Довгий м'яз-згинач пальців			
Довгий м'яз-згинач великого пальця			
Задній великогомілковий м'яз			

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.1 / А. С. Головацький, В. Г.Черкасов, М. Р. Сапін та [ін.] Вид. 3-тє, доопрацьоване. Вінниця : Нова книга, 2015. 368 с.
2. Черкасов В. Г. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / В. Г. Черкасов, І. І. Бобрик, Ю. Й. Гумінський, О. І. Ковальчук. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 392 с.
3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер [пер. з англ. А. А. Цегельський]. Львів : Наутілус, 2004 529 с.
4. Коцан І. Я. Анатомія людини : підруч. для студ. ВНЗ / І. Я. Коцан, В. О. Гринчук, В. Х. Велемець, Л. О. Шварц, В. С. Пикалюк, Т. Я. Шевчук; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2010. 903 с.
5. Черкасов В. Г. Анатомія людини : підручник / В. Г. Черкасов, Т. В. Хмара, Б. Г. Макар, Д. В. Проняєв. Чернівці : Медуніверситет, 2012. 461 с.
6. Смірнова Т. В. Анатомія верхньої та нижньої кінцівок : Навч. посіб. з анатомії людини / Т. В. Смірнова; Буков. держ. мед. акад. Чернівці : Прут, 2004. 134 с.
7. Анатомія людини у запитаннях та відповідях (опорно-руховий апарат). В 2 т.: Навч. посіб. Т. 1. Запитання і відповіді з теоретичної частини / ред.: Я. І. Федонюк; Терноп. держ. мед. акад. ім. І.Горбачевського. Тернопіль : Укрмедкн., 2002. 812 с.